

розвиток індивідуальності в умовах сучасного індустріального і постіндустріального суспільства неможлива, як до цього не була можлива свобода в традиційному суспільстві.

ПРОЕКТ СТВОРЕННЯ НАУКОВОГО ЦЕНТРУ О.П. БЛАВАТСЬКОЇ НА БАЗІ ДНІПРОПЕТРОВСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО ІСТОРИЧНОГО МУЗЕЮ ІМЕНІ Д.І.ЯВОРНИЦЬКОГО

***Олена Валентинівна Аліванцева**
Україна*

*автор і науковий куратор
проекту «Музейний центр О.П. Блаватської та її родини»,
заслужений працівник культури України,
завідувач відділом Дніпропетровського національного
історичного музею ім. Д.І. Яворницького*

У 1990 р. на базі Дніпропетровського історичного музею імені Д.І. Яворницького була створена громадська ініціативна група з вивчення спадщини видатної уродженки Придніпров'я О.П. Блаватської і створення в місті (тепер Дніпрі) на території історичної садиби, в якій вона народилася (м. Дніпро, вул. Князя Ярослава Мудрого, 11), присвячених їй Музею і Наукового центру.

Проект отримав назву «Музейний центр О.П. Блаватської та її родини» і почав розвиватися об'єднаними зусиллями міжнародної громадськості. Ядром ініціативної групи стало Науково-культурологічне об'єднання «Універсум Олени Блаватської», до якого увійшли вчені, музеєзнавці, культурологи, теософи, краєзнавці.

З 1991 р. і понині силами ініціативної групи за підтримки міжнародної громадськості в Дніпрі щорічно проводяться наукові конференції під загальною назвою «О.П. Блаватська і сучасність», з відповідною тематикою для кожного року. Конференції проходять 8 травня і приурочені до дня пам'яті О.П. Блаватської, відомому в світі як День Білого Лотоса. 12 серпня, в день народження О.П. Блаватської, в Дніпрі проводяться присвячені їй наукові читання; в кінці березня – «Студії О.П. Блаватської», протягом року – літні і зимові цикли науково-освітніх лекцій та клубних зустрічей.

У 2002 р. з метою створення Музейного центру на базі Історичного музею ім. Д.І. Яворницького сформований науково-дослідний і експозиційний відділ.

У 2004 р. на баланс Історичного музею передані 4/5 площі будинку-пам'ятника, що зберігся на території історичної садиби державного і громадського діяча А.М. Фадєєва (1789 - 1867). Тут 31 липня (12 серпня) 1831 р. народилася його старша онука - О.П. Блаватська (1831 – 1891).

Будинок міської садиби ХІХ століття, де народилась О. П. Блаватська і жила династія Фадєєвих, на початку 2000-х перебував в аварійному стані. Силами меценатів і волонтерів протягом кількох наступних років його було приведено в робочий стан (не вдалося відновити тільки систему опалення).

У 2005 р. в будівлі був запущений пілотний проект «Музей з нульового циклу»: в чотирьох залах створені експериментальні експозиції, аудиторія для науково-освітньої і клубної роботи.

У 2018 р. власник 1/5 будівлі передав належні йому площі в дар музею (юридична процедура передачі не завершена).

У 25 січня 2018 р. будівля, в якій створюється Музейний центр О.П. Блаватської та її родини отримала статус пам'ятки національного значення Охоронний номер 040025.

Підсумки тридцятирічної роботи зі створення Музейного центру О.П. Блаватської та її родини це:

- системна цілеспрямована робота по поверненню спадщини О.П. Блаватської в контекст вітчизняної науки і культури, яка зробила ім'я нашої видатної співвітчизниці широко відомим на Батьківщині, її світосприйняття привернуло увагу широкої громадськості і фахівців в Україні;

- створення стартового майданчика для реалізації проекту «Музейний центр О.П. Блаватської та її родини», розвитку всіх напрямків його діяльності;

- наукове осмислення, створення концепції Музейного центру О.П. Блаватської та її родини, яка отримала підтримку у фахівців, а також на українських і міжнародних наукових форумах;

- формування міжнародного співтовариства дослідників спадщини О.П. Блаватської, об'єднаними зусиллями якого в Дніпрі щорічно проводиться низка міжнародних наукових та культурологічних форумів, публікуються наукові збірки;

- створення наукової бібліотеки з зібранням дослідницької та першоджерельної літератури, присвяченої О.П. Блаватській, з творами її послідовників, працями представників споріднених філософських вчень та суспільних напрямків (7 тис. томів)

- створення ряду громадських українських та міжнародних об'єднань на підтримку Музейного центру О.П. Блаватської та її родини.

Таким чином, на підставі тридцятирічної діяльності, в якості створення ґрунтовної науково-музейно-культурологічну бази та формування співтовариства вітчизняних та зарубіжних дослідників, вважаємо за доцільне посилити і продовжити здійснену громадську діяльність в форматі введеного в штат Дніпропетровського національного історичного музею ім. Д.І. Яворницького як структурної одиниці НАУКОВОГО ЦЕНТРУ О.П. БЛАВАТСЬКОЇ.

Головною метою діяльності Наукового Центру є системне дослідження спадщини Олени Петрівни Блаватської та її осмислення в контексті світоглядних запитів 21 століття з метою формування ціннісних основ та парадигмальних настанов відповідно сучасним викликам світового та вітчизняного культурного простору.

Завдання центру:

- комплексне осмислення та наукове вивчення місця та значення спадщини О.П. Блаватської у вітчизняному та світовому контексті;

- вивчення значущості особистості О.П. Блаватської та членів її родини в культурному просторі України та Придніпров'я;

- дослідження ідей О.П. Блаватської (а також її сподвижників, учнів і послідовників) і їх впливу на наукові та соціокультурні сфери. Вивчення історії теософського руху у світі;

- порівняльне вивчення давніх та сучасних релігійних і філософських доктрин світу на підставі синтетичного погляду О.П. Блаватської з метою формування етики толерантності, нової системи світорозуміння;

- вивчення малодосліджених, науково перспективних поглядів на природу Людини і Всесвіту;

- консолідація міжнародних дослідницьких зусиль та створення міжнародного наукового об'єднання дослідників спадщини О.П. Блаватської та її послідовників;

- інтеграція ідей О.П. Блаватської в сучасне поле наукових досліджень;

- обґрунтування новітньої методології пізнання та сучасного мислення в контексті постнекласичної парадигми науки.

Напрямки діяльності:

- створення дослідницьких груп, секцій, лабораторій для виконання завдань Центру;

- залучення до співпраці зарубіжних дослідників. Встановлення співпраці з вітчизняними та зарубіжними науковими інститутами та організаціями;

- підготовка та проведення конференцій, наукових читань, семінарів (8 травня, в день пам'яті О.П. Блаватської), 12 серпня, в день народження О.П. Блаватської.

- розвиток наукової бібліотеки Музейного центру О.П. Блаватської та її родини; створення наукових каталогів, біобібліографічних покажчиків; проведення читацьких конференцій і семінарів;

- розробка науково-методичних і науково-освітніх програм;

- проведення наукових досліджень за темою діяльності в архівах, музеях, бібліотеках, приватних збірках;

- видавнича діяльність;

- виставкова діяльність;

- науково-методична, науково-освітня та популяризаторська робота. Розробка і реалізація тематичних програм.

ГАНДІ ПРО ТЕОСОФІЮ ТА ГЛОБАЛЬНУ ЦИВІЛІЗАЦІЮ ЗАВТРАШНЬОГО ДНЯ

Джеймс Терфер (James Terfer)
США

Член-кореспондент, Об'єднана ложа теософів

Invocation

"Common be your prayer;
Common be your goal;
Common be your purpose;
Common be your deliberation.